

Jadwiga Piotrowska

Mgr Urszula PEŁKA-PELIŃSKA
(1904-1980) Łódź – AM

Forum Bibliotek Medycznych 7/1 (13), 591-592

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Urszula PEŁKA-PELIŃSKA (1904 – 1980), polonista, bibliograf, bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, kustosz dyplomowany, kierownik Działu Opracowania Zbiorów i zastępca kierownika / [dyrektora] Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Łodzi.

Urodziła się 21 października 1904 roku w Pacholewie, pow. Oborniki Wlkp, woj. Poznańskie, w rodzinie chłopskiej Stefana Degi i Walentyny z domu Schulz. Miała czworo rodzeństwa – braci Michała – rolnika, Feliksa – tramwajarza, później urzędnika oraz siostry Jadwigę – farmaceutkę i Marię – urzędniczkę. Zamężna od 29 VII 1939 roku ze Stanisławem Pełką-Pelińskim, doktorem filozofii, dyrektorem IV Państwowego Gimnazjum i Liceum w Łodzi. Ma córkę Elżbietę Marię (ur. 12 IV 1942).

Uczęszczała do Szkoły Podstawowej w Pacholewie. Po wyzwoleniu Polski kontynuowała naukę w Gimnazjum im. Dąbrówki w Poznaniu, gdzie w 1925 roku złożyła egzamin dojrzałości. Studiowała (1925 – 1930) – dyplom magistra filozofii w zakresie filologii polskiej (23 VII 1930) na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Poznańskiego. Napisała pracę magisterską: *Wojna Chocimska Wacława Potockiego na tle epiki XVII wieku*. Podwyższała kwalifikacje zawodowe. Przed Komisją Egzaminów Państwowych w Poznaniu uzyskała dyplom nauczyciela szkół średnich (9 X 1933). Ukończyła kurs bibliotekarski Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich (16-24 V 1949). Zdała egzamin dla kandydatów na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego przy Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego (23 – 26 XI 1963).

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Miejskie / Żeńskie Gimnazjum Humanistyczne w Bydgoszczy - nauczyciel-bibliotekarz (1 IX 1930 – 1 IX 1935); Collegium Marianum. Prywatne Gimnazjum Żeńskie w Poznaniu – nauczyciel, bibliotekarz (1 IX 1935 – 1 IX 1939); Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi – bibliotekarz, zastępca kierownika Biblioteki (1 XII 1949 – 30 IV 1950); Akademia Medyczna w Łodzi. Biblioteka Główna (1 V 1950 – 31 XII 1969) – bibliotekarz (1 V 1950 – 1 IX 1953), adiunkt (2 IX 1953 – 1 IV 1957), kustosz (2 IV 1957 – 1 VIII 1964), kustosz dyplomowany (1 VIII 1964 – 31 XII 1969), kierownik Działu Opracowań Nabytków, zastępca kierownika / dyrektora Biblioteki Głównej (1967). Przeszła na emeryturę z dniem 1 I 1970 roku.

Dydaktyka – prowadziła działalność dydaktyczną na prośbę kierownictwa Kursów Doskonalenia Podyplomowego Farmaceutów i Lekarzy, a także Studenckich Kół Naukowych, prowadziła podstawowe wykłady z zakresu bibliografii.

W organizującej się Bibliotece Akademii Medycznej rozpoczęła pionierską pracę zważywszy prymitywne warunki lokalowe nowopowstałej Biblioteki, szczerpła obsadę

kadrową oraz oczekujące na uporządkowanie i opracowanie około 20 tys. wol. księgozbioru przekazanego przez różne instytucje.

Pod jej kierunkiem i przy znaczącym współudziale powstają katalogi biblioteczne: alfabetyczny i przedmiotowy druków zwartych, alfabetyczny i działowy druków ciągłych, alfabetyczny i działowy księgozbioru studenckiego, topograficzny druków zwartych.

Po przejściu na emeryturę w ramach prac społecznych bierze udział w organizowaniu Biblioteki Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Łodzi. Przyjmuje prace zlecone w bibliotekach: I Państwowego Domu Specjalnego dla Przewlekłe Chorych, a następnie Przychodni Chorób Układu Nerwowego.

Okres ostatnich pięciu lat życia to praca w niepełnym wymiarze godzin w Bibliotece Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej (Szpital im. dr J. Babińskiego). Opracowuje tutaj księgozbiór biblioteki fachowej liczącej ok. 8500 wol. Tworzy od podstaw katalog przedmiotowy druków zwartych, melioruje katalog alfabetyczny, zapoczątkowuje katalog alfabetyczny czasopism. Inicjuje działalność informacyjną biblioteki. Wyodrębnia księgozbiór informacyjny – opracowuje dla niego odrębny katalog. Redaguje „Katalog Nabytków Specjalistycznego Psychiatrycznego zespołu Opieki Zdrowotnej za okres 1970-1975”, który od roku 1976 wydawany jest jako kwartalnik. Bierze udział w opracowaniu tematycznych wykazów literatury dla słuchaczy organizowanych kursów doskonalących – lekarzy oraz innych grup pracowników działalności podstawowej.

Członek: Związku Nauczycielstwa Polskiego (1945-1950), Służby Zdrowia (1950), Ligi Kobiet (1950), Związku Zawodowego Bibliotekarzy i Archiwistów.

Odnaczenia – Złoty Krzyż Zasługi (2 X 1961) oraz Dyplomy uznania za wzorową pracę (1 V 1952, 7 IV 1968).

Zmarła 25 stycznia 1980 roku w Łodzi.

Spis publikacji / prace redakcyjne

1962

1. Akademia Medyczna w Łodzi. Materiały do bibliografii 1945-1960 / oprac. zespół pod kier. ...
Łódź: Akad. Med., 1962.- 286 s.

Współaut.: Cecylia Dunin-Horkawicz, Wiesława Gądek, Elżbieta Jankowska, Andrzej Kempa, Jadwiga Piotrowska, Irena Skłodowska

1976

2. Katalog Nabytków Specjalistycznego Psychiatrycznego zespołu Opieki Zdrowotnej. Łódź 1970-1975

Jadwiga Piotrowska: Urszula Pełka-Pelińska (1904-1980). *Bibliotekarz* 1981 nr 2 s. 51; // Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta osobowe, sygn. 173/1075.

Jadwiga Piotrowska